T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 959
KARAR NO : 2016 / 9
KARAR TR : 25.1.2016

ÖZET : İdari para cezasından kaynaklanan ödeme emrinin iptali istemiyle açılan davanın, 5510 sayılı Yasa'nın 88. maddesi gözetildiğinde ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : N.Y.
Vekili : Av. İ.E.A.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu
Vekili : Av. P.T.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde; "Davalı kurumca usule ilişkin hükümler göz ardı edilmiştir. Nitekim müvekkile gönderilen ödeme emrine dayanak olarak belirtilen İdari Para Cezası (İPC)'nın ne olduğu bilinmemektedir. İşbu idari para cezası kararı asıl borçlu şirket olan Y.Petrol San ve Tic. A.Ş.'ne ve müvekkile tebliğ edilmemiş olup, çıkarılan tebligat da dava dışı Ö. Petrol Ürün.San.Tic.Ltd.Şti.' ne gönderilmiş, usulsüz olduğundan zaten iade edilmiştir. Bu bağlamda tahakkuk ettirilen idari para cezasına ilişkin ödeme emri gönderilmesinin ilk koşulu idari para cezasının öncelikle muhatabına usulüne uygun olarak tebliğ edilmesidir. Nitekim bu şekilde bir tebliğ yapılması durumunda ilgili şirket bu karara karşı itiraz edebilecek, yasal haklarım kullanabilecektir. Ancak davalı kurumca buna uyulmayarak 19 yıl sonra bir ödeme emri gönderilmiş ve asıl borçlu Y. A.Ş.'nin ve müvekkilin yasal haklarını kullanması engellenmiştir. Sırf bu sebeple dahi işbu ödeme emrinin usulsüz olması karşısında iptali gerekmektedir.

Ayrıca iptali istenen ödeme emri asıl muhatap Y.Petrol San. ve Tic. A.Ş.'ne gönderilmemiştir. Asıl muhatap aranmaksızın, herhangi bir tebligat yapılmaksızın müvekkil yönetim kurulu başkanı olduğu şirketin borcundan dolayı sorumlu tutulmaya çalışılmıştır. Nitekim usul uyarınca öncelikle asıl borçluya tebligat yapılmalı, tahsilatın mümkün olmadığının anlaşılması üzerine şirket sorumlularına müracaat edilmelidir. Davalı kurumca Usule ilişkin mevzuattaki düzenlemelere tam anlamıyla aykırı davranılmıştır.

Sosyal Sigortalar Kurumu Eskişehir Sosyal Sigorta İl Müdürlüğü Sivrihisar Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü'nce müvekkile gönderilen ve içeriğinden hiçbir şey anlaşılmayan ödeme emri ve içeriği mevzuata aykırı olup, ödeme emrinin iptali ile müvekkilin borçlu bulunmadığının tespiti gerekir. Şöyle ki;

Dilekçemiz ekinde fotokopisini sunduğumuz ödeme emrinde Tür olarak İPC Tahakkuk Şekli M.Raporu yazılarak 1993 yılının çeşitli aylarına ilişkin bir takım meblağlar ve gecikme zamları belirtilmiş, afaki bir toplam bulunarak müvekkile gönderilmiştir. Ancak bu ödeme emrinde belirtilen meblağların nereden kaynaklandığı, M.Raporunun ne olduğu, içeriğinde neyi barındırdığı, 1993 yılına ait belirtilen ayların neye istinaden yazıldığı, bu meblağlara ne zamandan itibaren gecikme zammı işletildiği, işletilen bu zam oranının ne olduğu, borcun neden kaynaklandığına dair hiçbir açıklama bulunmamaktadır. Davalı kurumca ya tutarsa mantığıyla dayanaksız ve usule tamamen aykırı bir ödeme emri hazırlanmış ve tebliğ edilmiştir.

İdari para cezasına ilişkin kararın, hem yargısal denetimin yapılmasına olanak verecek kapsamda uygulama ve dayanaklarının duraksamaya yol açmayacak biçim ve açıklıkta olması hem de gönderilen şahsın açıkça anlayabileceği şekilde olması gerekir. Bu bağlamda alınan kararda ve müvekkile gönderilen ödeme emrinde maddi ve hukuki nedenler, kanuna aykırılık teşkil eden fiiller tek tek belirtilmeli, her bir döneme ait gösterilen miktarların neye dayanarak yazıldığı gösterilmeli, zam hesaplamasında hangi oranın kullanıldığı ve hangi tarihin temel alındığı belirtilmeli, kısaca iddia edilen hususun ne olduğu hakkında bilgi verilmelidir. Ancak söz konusu ödeme emri incelendiğinde normal şartlar altında bir vatandaşın anlamasının mümkün olmaması bir yana bu konularda uzman bir şahsın eline geçmesi halinde dahi bilgi edinilmesinin/anlaşılmasının imkanı bulunmamaktadır. Kısaca hazırlanan bu ödeme emri yasaya aykırı olu şekli olarak iptali gerekmektedir.

HAKKIN KÖTÜYE KULLANILMASINA İLİŞKİN BEYANLARIMIZ:

Müvekkile gönderilen ve içeriğinden hiçbir husus anlaşılamayan bu cezanın ne ile ilgili olduğu kurumun dosyasında tarafımızca yapılan inceleme sonucunda anlaşılabilmiştir. Cezanın dayanağı 1993 yılında müvekkilin yönetim kurulu başkam olduğu Y,Petrol San. ve Tic. A.Ş.'nin gerekli işçi prim bildiriminde bulunmaması sebebiyle olduğu, üstelik bu iddianın da kurum müfettişinin 07/05/2002 tarihli raporunda tespit edildiğinin görülmüştür. Yapılan bu tespit de asıl borçlu olduğu iddia edilen Y,Petrol San. Ve Tic. A.Ş. adına değil, dava dışı Ö,Petrol Ürün.San.Tic.Ltd.Şti. adına gönderilmiş ve haklı olarak işbu şirket tarafından tebligatlar usulsüz olduğundan gönderilen yazı davalı kuruma iade edilmiştir.

Olaya kabaca bakmak gerekirse, davalı kurum 1993 yılında ortaya çıkan bir borç için 2002 yılına kadar tek bir işlem yapmamış, 2002 yılında bir anda müfettiş raporu alarak müvekkilin yönetim kurulu başkanı olduğu şirketi borçlandırmıştır. Daha sonra ise yaptığı usulsüz tebligatlar neticesinde tebligatlar kendisine iade edildiği halde işlem yapmamış, borcun ortaya çıktığı tarihten 19 yıl sonra icra takibine girişmiştir.

Her ne kadar davalı kurumun zamanaşımı sınırları içerisinde tahakkuk yapması mümkün ise de bu yetkisini başkasına zarar verecek şekilde kullanması mümkün değildir. Nitekim 1993 yılında ortaya çıktığı iddia edilen borç ile ilgili 9 yıl bekledikten sonra tahakkuk yapılması, usulsüz olarak yazı çıkarılması, iade edilen tebligatlar nedeniyle tekrar

işlem yapılmaması göz önüne alındığında geçirilen sürenin makul ve kabul edilebilir bir süre olmadığı aşikardır.

Bu açıklamalarımızın sebebi sudur; 1993 yılında ortaya çıkan borca ilişkin tahakkukunun 2002 yılında yapılması dikkate alınarak, bu dönem içerisinde yasa koyucu kuruma ceza/borç ödemesi bulunan şahıslara/kurumlara birçok af getirdiği bilinmektedir. Nitekim 16/05/1997 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4247 Sayılı Kanun'un 1.maddesi aynen şu şekildedir;

" Madde 1 -17/07/1964 tarihli 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre prim, idari para cezası, gecikme zammı ve faiz borcu bulunan işverenler He topluluk sigortasına ve isteğe bağlı sigortaya devam edenlerin, 31 Aralık 1996 tarihine kadar tahakkuk etmiş olan prim borçlarının tamamını, idari para cezalarının %50'sini ve bunların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadarki gecikme zammı ve faizlerinin %58'ini,

506 sayılı Kanunun Ek 24 üncü maddesine göre sosyal yardım zammı borçları bulunan ve 2 nci madde dışında kalan diğer kuruluşlar, sosyal yardım zammı borçlarının tamamını ve bunların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadarki gecikme zammı ve faizlerinin %58'ini,

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren on ay içinde eşit taksitler halinde ödedikleri takdirde, söz konusu Kurum alacaklarından her birine ait bakiye gecikme zammı ve faizleri ile idari para cezasının bakiyesi terkin edilir. Bu fikra hükmüne uygun olarak ödeme yapanların 31 Aralık 1996 tarihine kadar tahakkuk etmiş prim ve sosyal yardım zammı borçlarına ve idari para cezalarının %50'sine ödeme dönemi içinde ayrıca gecikme zammı ve faiz uygulanmaz. Bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuranlardan taksitlerini süresi içinde ödemeyenlerin süresinde ödenmeyen her bir taksidi için bu Kanunun uygulanma süresinde rızaen tecil faizi ile birlikte ödemeleri halinde bu Kanundan yararlanma hakları saklıdır."

Görüleceği üzere davalı kurum tarafından tam 9 sene beklenmeyerek, makul ve kabul edilebilir bir sürede tahakkuk işlemi yapılmış olsa idi müvekkil söz konusu af kanunundan yararlanabilecekti. Ancak tahakkuk işlemi makul ve kabul edilebilir bir sürede yapılmadığından müvekkilin bu kanundan yararlanmasının önüne geçilmiştir. Medeni Kanun'un 2.Maddesinde ifadesini bulan "Bir hakkın açıkça kötüye kullanılmasını hukuk düzeni korumaz " hükmü karşısında davalı kurumca tahakkuk ettirilen cezanın ve 19 yıl sonra da giriştiği icra takibinin bu açıklamalarımız ışığında hukuksuz olduğu açıkça görülmektedir. Bu sebeple dahi davamızın kabulü gerektiği kanaatindeyiz.

Dilekçemiz ekinde sunduğumuz Yargıtay Hukuk Genel Kurulumun 2001/21-639 Esas, 2011/661 Karar sayılı kararı olayımızla birebir örtüşmektedir. (EK-2) Hatta işbu kararda kurumun 2 yıl boyunca tahakkuk işlemi yapmaması dahi hakkın kötüye kullanımı olarak nitelendirilmiş ve idari para cezasının iptaline karar verilmiştir. Karar incelendiği takdirde görülecektir ki olayımızla tarihler ve yukarıda bahsedilen yasa maddeleri aynıdır.

Diğer taraftan 1993 yılından 2012 yılma kadar prim borçları/idari para cezalarına ilişkin birçok AF KANUNU yürürlüğe girmiş, ancak davalı kurumun 19 yıl boyunca neredeyse hiçbir işlem yapmaması ve hakkım kötüye kullanması sebebiyle müvekkilin yönetim kurulu başkanı olduğu şirket bu kanunların hiçbirisinden yararlanamamıştır. Tüm bunlara rağmen müvekkilin/şirketin sorumluluğundan bahsedilmesi hakkaniyetle bağdaşmayacaktır.

Yukarıdaki açıklamalarımızdan ayrı olarak borcu kabul etmemekle birlikte iddia edilen işbu idari para cezası zamanaşımına uğramıştır. İlk olarak;

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun zamanaşımı ile ilgili 140. Maddesinin son fikrası şu şekildedir;

"Fiilin işlendiği günden itibaren beş yıl içinde tebliğ edilemeyen İdarî para cezaları zamanaşımına uğrar. İdarî para cezaları hakkında, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 30.3.2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanır."

Davalı kurumca isnat edilen fiiller 1993 yılının 5,7.8,9,10,11,12. Aylarına ilişkindir. Dava konusu olaya ilişkin dosyada ilk tespit 2002 yılında yapılmış ve bir yazı ile birlikte tebliğe çıkarılmıştır. Yukarıda bahsettiğimiz üzere bu yazılar da müvekkilin yönetim kurulu başkanı olduğu şirkete değil başka bir şirket adına gönderilmiş olup yasa uyarınca usulsüzdür. Zaten bu yazılar da dava dışı şirket tarafından ilgilisi olunmadığından bahisle kuruma iade edilmiştir. Kaldı ki bu tebligatların usulüne uysun olduğu kabul edilse dahi fiilin gerçekleştiği 1993 yılından tam <9> yıl sonra gönderilmiştir. Yukarıda belirttiğimiz yasa uyarınca zaten belirlenen süreye riayet edilmediğinden idari nara cezasının zamanaşımına uğradığı açık şekilde ortadadır.

Kısaca 506 Sayılı Kanunun yürürlükte olduğu dönemde, yani 30/09/2008 veya öncesi tarihlerde işlenmiş fiillerle için uygulanacak idari para cezalarında 5(Beş) yıllık zamanaşımı süresi dikkate alınacaktır. Bizim olayımız da 2008 öncesine ilişkin olduğundan idari para cezasının zamanaşımına uğradığı sabittir.

İkinci olarak; dava konusu olayın gerçekleştiği dönemde yürürlükte bulunan Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği'nin 16. Ve 17. Maddesi kapsamında ayrıca 506 sayılı yasanın 80.maddesi uyarınca aylık sigorta primlerinin en geç ait olduğu ayı izleyen ayın sonuna kadar kuruma ödemekle yükümlü bulunduğu belirtilmektedir. Bu bağlamda müvekkile gönderilen ödeme emrinde belirtilen ve 1l.ay ödemesi olan 2.669,01 TL meblağın ve gecikme zammının vadesi 1993 yılının 12.ayının son günüdür.

Bu aşamada dikkat edilmesi gereken husus sudur; 08/12/1993 tarihinde yürürlüğe giren 3917 Sayılı "506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu 4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu Ve 6570 Sayılı Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanun İle 190 Sayılı Genel Kadro Ve Usulü Hakkında KHK'nin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" ile yapılan değişiklik uyarınca, davalı kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde 6183 sayılı kanunun hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. 6183 sayılı yasanın 102.maddesi aynen şu şekildedir;

" Tahsil zamanaşımı

Madde 102 - Amme alacağı, vadesinin rastladığı takvimi yılını takib eden takvim yılı başından itibaren 5 yıl içinde tahsil edilmezse zamanaşımına uğrar. Para cezalarına ait hususi kanunlarındaki zamanaşımı hükümleri mahfuzdur.

Zamanaşımından sonra mükellefin rızaen yapacağı ödemeler kabul olunur."

Yukarıda bahsettiğimiz üzere 2.669,01-TL meblağ ve gecikme zammı bakımından vade 3971 sayılı kanunun

yürürlük tarihinden sonra gerçekleşmiştir. Yine zamanaşımı başlangıç tarihi de 01/01/1994'tür. İlgili kanun ile tahsil zamanaşımının 5 yıl olduğu dikkate alındığında zamanaşımının 01/01/1999 yılında dolduğu ve işbu amme alacağının zamanaşımına uğradığı açıktır.

Üçüncü olarak; 5510 Sayılı Kanun'un 93.maddesi göz önüne alındığında ilgili düzenlemenin "Kurumun prim ve diğer alacakları; mahkeme karan sonucu doğmuş ise mahkeme kararının kesinleşme tarihinden, kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlerden doğmuş ise rapor tarihinden itibaren, zamanaşımı on yıl olarak uygulanır." Şeklinde olduğu görülmektedir. Müvekkilin yönetim kurulu başkanı olduğu şirkete ilişkin tahakkuk ettirilen cezaya sebep olan müfettiş rapor tarihi 07/05/2002 tarihlidir. İcra takibi ise kurum tarafından 14/11/2012 tarihinde başlatılmış olup bundan önce müvekkil/şirket hakkında hiçbir icra takibi yapılmamıştır. Üstelik 2002 yılında gönderilmiş olan yazılar da usulsüz tebligat neticesi kuruma iade edilmiştir. Müvekkile gönderilen ve iptalini istediğimiz tebligat ise 23/11/2012 tarihinde tebliğ alınmıştır. Dolayısıyla belirttiğimiz işbu düzenleme gereğince dahi 07/05/2002—23/11/2012 tarihleri arasında 10 yıllık süre fazlasıyla geçmiştir. Söz konusu cezanın bu bakımdan da zamanaşımına uğradığı sabittir.

Dördüncü ve son olarak; 1993 yılında ortaya çıkan borç sebebiyle tüm kalemler bakımından Borçlar kanununun genel zamanaşımı olan 10 yıllık süre de zaten dolmuştur. Davalı kurumun 2002 yılında müfettiş raporu aldığı ve bunu da bir yazı ile yanlış muhataba yolladığı, dolayısıyla usulsüz tebligat yaptığı, tebligatların geçersiz olduğu ve hüküm ifade etmediği de kurumdan ilgili dosya getirtildiği takdirde görülecektir. Davalı kurum 19 yıl sonra icra takibine girişmiş olduğu göz önüne alındığında işbu alacağın 9 yıl önce zamanaşımına uğradığı görülmektedir.

Diğer taraftan Y, Petrol A.Ş.'nin Eskişehir 1.Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 15/04/1998 tarih 1997/291 Esas, 1998/213 Sayılı kararı ile iflasına karar verildiği de davalı kurumca öğrenilmiş, ancak ne iflas masasının kurulup kurulmadığı araştırılmış, ne de buna ilişkin bir yasal yol izlenmiştir. Nitekim Y, Petrol A.Ş. hakkında iflas masası bulunmakta olup, alacak kaydı dahi yapılmamıştır.

Davalı kurumca tanzim edilerek müvekkile gönderilen ödeme emri ve belirtilen para cezası mevzuata ve hakkaniyete tam anlamıyla aykırılığın simgesidir. Tüm bu bahsettiğimiz sebeplerle müvekkile gönderilen ödeme emrinin iptali ile davalı kuruma borçlu olmadığımızın tespiti için mahkemenize başvurmak zorunda kalmış bulunuyoruz.

SONUÇ VE TALEP: Yukarıda belirtilen hususların ışığı altında, Sosyal Sigortalar Kurumu Eskişehir Sosyal Sigorta İl Müdürlüğü Sivrihisar Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü'nce gönderilen B.13.2.SGK.4.26.10.02/300-59490.026 Sayılı, 2012/1 Takip Nolu ve 23/11/2012 tarihinde tebliğ edilen 2 adet ödeme emirlerinin iptaline, ödeme emrinde belirtilen toplam 17.172,49-TL ve tüm feriler bakımından müvekkilin borcu olmadığının tespitine, yargılama giderleri ile ücreti vekaletin davalı tarafa tahmiline karar verilmesini saygılarımızla vekaleten arz ve talep ederiz." demek suretiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Sivrihisar Asliye Hukuk Mahkemesi (İş Mahkemesi Sıfatıyla):19.12.2013 gün ve E:2012/244, K:2013/229 sayılı kararı ile özetle;

"…Davacı tarafından mahkememize açılan davada davalı kurum tarafından müfettiş raporuna dayandırılarak tahakkuk ettirilen idari para cezalarının iptali talep edilmiştir. 5510 sayılı sosyal sigortalar ve genel sağlık sigortası kanunun 6. kısmında İdari Para Cezaları ve Feshi Hükümleri başlığı altında 102. maddesinde " idari para cezaları ilgiliye tebliği ile tahakkuk eder. Tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde kuruma ya da kurumun ilgili hesaplarına yatırdır veya aynı süre içinde kuruma itiraz edilebilir, itiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde, idari para cezası kesinleşir. " şeklinde hüküm altına alınmıştır. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 114/1-b maddesinde yargı yolunun bir dava şartı olduğu, adli yargıda bir davanın görülebilmesi için talebin bu yargı kolunda çözülebilecek bir uyuşmazlık olması gerekir. Her mahkeme ancak kendi yargı koluna giren dava ve işlere bakabilir. Bu sebeple davaya konu idari para cezalarının iptaline yönelik davacı isteminin idari yargı yerinde açılması gerektiği anlaşılmakla yargı yolu yanlışı nedeniyle dinlenmesi mümkün bulunmayan idari para cezasının iptaline dair davacının isteminin reddine karar verilmesi gerekmiş görevli yargı kolunun idari yargı olduğu, davaya bakmaya görevli mahkemenin Eskişehir idare Mahkemesi olduğu anlaşılmakla mahkememiz tarafından görevsizlik kararı vermek gerekmiştir." şeklindeki gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiştir.

İş bu karara karşı yapılan temyiz başvurusu üzerine Yargıtay 10. Hukuk Dairesi 14.04.2015 gün ve E:2014/25841, K:2015/7346 sayılı ilamı ile özetle; hükmün onanmasına karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili aynı istemle bu kez idari yargı yerinde dava açmıştır.

Eskişehir 2. İdare Mahkemesi: 10.11.2015 gün ve E:2015/1300 sayı ile özetle; davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğini belirterek, 2247 sayılı Kanunun 19.maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 25.1.2016 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27.maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesinde öngörülen biçimde görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının, son görevsizlik kararını veren mahkemece, adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Selim Şamil KAYNAK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Abdullah ER ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, mülga 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu uyarınca verilen 17.172,49 TL idari para cezasının tahsili amacıyla düzenlenen 16.11.2012 tarih ve 26 (20048648) sayılı ödeme emri ile 17.172,49 TL idari para cezasının tahsili amacıyla düzenlenen aynı gün ve 26 (20049042) sayılı ödeme emrinin iptali istemiyle açılmıştır.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 140. maddesinin 9.5.2007 gün ve 5655 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile değişik 4. fıkrasında, "İdarî para cezaları ilgiliye tebliğ edilmekle tahakkuk eder ve tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma ödenir veya aynı süre içinde Kurumun ilgili ünitesine itiraz edilebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî para cezası kesinleşir. Mahkemeye başvurulması cezanın takip ve tahsilini durdurmaz. Tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma ödenmeyen idarî para cezaları, bu Kanunun 80 inci maddesi hükmü gereğince hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir. İdarî para cezalarının, Kuruma itiraz ve yargı yoluna başvurulmaksızın tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde ödenmesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir. Peşin ödeme, idarî para cezalarına karşı Kuruma itiraz etme veya yargı yoluna başvurma hakkını etkilemez. Ancak, Kurumca itirazın reddedilmesi veya mahkemece Kurum lehine karar verilmesi halinde, daha önce tahsil edilmemiş olan dörtte birlik ceza tutarı, 80 inci madde hükmü de dikkate alınarak tahsil edilir" denilmiş; 80. maddesinin yedinci fıkrasında ise, "Kurum alacaklarının tahsilinde 21.7.1953 tarih ve 6183 sayılı Kanunun uygulanmasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde, alacaklı Sigorta Müdürlüğünün bulunduğu yer İş Mahkemesi yetkilidir" hükmüne yer verilmiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü, bu düzenlemelere göre,idarî para cezalarının ilgiliye tebliğ edilmekle tahakkuk edeceği ve tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma ödeneceği veya aynı süre içinde Kurumun ilgili ünitesine itiraz edilebileceği, itirazın takibi durduracağı, Kurumca itirazı reddedilenlerin, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilecekleri nedeniyle tahakkuk aşamasında idare mahkemelerinin görevli oldukları, kurum alacaklarının tahsilinde ise, 6183 sayılı Yasa hükümleri uygulanmak suretiyle düzenlenecek ödeme emrine karşı açılacak davalara bakma görevinin, 80. maddenin yedinci fıkrasında açıkça belirtildiği gibi Sigorta Müdürlüğünün bulunduğu yer iş mahkemesine ait olduğu sonucuna varmıştır.

Ancak, 506 sayılı Kanun'un yukarıda sözü edilen maddeleri 31.5.2006 gün ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.

5510 sayılı Kanun'un 102. maddesinde, "(…)İdarî para cezaları ilgiliye tebliğ ile tahakkuk eder. Tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır veya aynı süre içinde Kuruma itiraz edilebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde, idari para cezası kesinleşir.

İdarî para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde peşin ödenmesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir. Peşin ödeme idari para cezasına karşı yargı yoluna başvurma hakkını etkilemez. (İptal üçüncü cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 28/11/2013 tarihli ve E.: 2013/40, K.: 2013/139 sayılı Kararı ile.) (…)

Mahkemeye başvurulması idari para cezasının takip ve tahsilini durdurmaz. Tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde ödenmeyen idari para cezaları, 89 uncu madde hükmü gereğince hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.(…)" denilmiş; 88. maddesinde ise, "(…)Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç, diğer maddeleri uygulanır. Kurum, 6183 sayılı Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı ile diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkileri kullanır.

Kurum, 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen alacakları hariç olmak üzere her türlü alacağın teminatını teşkil etmek üzere Yeni Türk Lirası ve/veya yabancı para birimi üzerinden ticari işletme, taşınır ve/veya taşınmaz rehni dahil olmak üzere her türlü teminat almaya yetkilidir.

Kurumun 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen prim ve diğer alacakları amme alacağı niteliğinde olup, imtiyazlı alacaktır. Kurumun taraf olduğu her türlü dava ve icra takiplerinin kısmen veya tamamen aleyhe neticelenmesi halinde 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda yazılı tazminat ve cezalar Kurum hakkında uygulanmaz.

Kurumun prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usûlü Hakkında Kanunun uygulamasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde Kurumun alacaklı biriminin bulunduğu yer iş mahkemesi yetkilidir. Yetkili iş mahkemesine başvurulması alacakların takip ve tahsilini durdurmaz(…)"hükmü yer almıştır.

Öte yandan, 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nun 37. maddesinin üçüncü fıkrasında, "Süresi içinde ödenmeyen sosyal sigorta ve genel sağlık sigortası primleri, işsizlik sigortası primleri, idarî para cezaları, gecikme zamları, katılım payları Kurum alacağına dönüşür ve bu alacakların tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç diğer maddeleri uygulanır" denilmiştir.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

Dosya kapsamında yapılan incelemede, Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı Sigorta Teftiş Kurulu Başkanlığı'nca GETA İnşaat Sanayi Limited Şirketi hakkında tanzim edilmiş olan 18.05.2001 tarihli Kısmi Denetim

Raporunda, söz konusu işyerinde 01.07.1993 – 21.11.1993 döneminde çalıştırılmış olan 6 sigortalının işe giriş bildirgeleri ile, aylık sigorta primleri bildirgelerinin ve dört aylık sigorta primleri bordrolarının Kuruma verilmemiş olması ayrıca işveren durumundaki Y.Petrol Ürünleri ve Otomotiv Sanayi AŞ ne ait yasal kayıt ve belgelerin ibraz edilmemiş olması nedenlerine dayanılarak 506 sayıl yasanın 3910 sayılı yasa ile değişik 140.maddesinin b, c, d fikraları uyarınca idari para cezası uygulanmasının uygun olacağına dair görüş belirtildiği anlaşılmıştır. Bu rapora istinaden Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Eskişehir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Sivrihisar Sosyal Güvenlik Merkezi, Eskişehir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Yunusemre Sosyal Güvenlik Merkezi'ne hitaben yazmış olduğu 23.10.2012 günlü yazı ile Y.Petrol Ürünleri ve Otomotiv Sanayi Ticaret AŞ ye ait işyeri ile ilgili olarak süresinde ödenmeyen toplam 17.172,49 TL tutarındaki alacağın 6183 sayılı Kanun gereğince tahsilinin sağlanması istenilmiş olup, bu borcun tahsili amacıyla düzenlenen 16.11.2012 tarih ve 26 (20048648) sayılı ödeme emri ile aynı gün ve 26 (20049042) sayılı ödeme emrinin iptali istemiyle uyuşmalığa konu dava açılmıştır.

Bu durumda, söz konusu ödeme emirlerine karşı açılan davada, 5510 sayılı Yasa'nın 88. maddesi gözetildiğinde İş Mahkemesinin görevli olduğu kuşkusuzdur.

Açıklanan nedenlerle, Eskişehir 2.İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Sivrihisar Asliye Hukuk Mahkemesince verilen (İş Mahkemesi Sıfatıyla) 19.12.2013 gün ve E:2012/244, K:2013/229 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ: Davanın çözümünde ADLİ YARGI YERİNİN görevli olduğuna, bu nedenle Eskişehir 2.İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Sivrihisar Asliye Hukuk Mahkemesince verilen (İş Mahkemesi Sıfatıyla) 19.12.2013 gün ve E:2012/244, K:2013/229 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA 25.1.2016 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
ÖZGÜLDÜR	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN